

11 YOSHLI BOLALAR UCHUN FUTBOL O'YINLARI TAKTIKASINI AMALGA OSHIRISH: RIVOJLANISH VA ZAVQLANISH STRATEGIYALARI

Irmatov Dilyorbek Yunusbekovich
Farg'ona davlat universiteti jismoniy
madaniyat fakulteti "sport faoliyati
turlari" kafedrası o'qituvchisi

ANNOTATSIYA Ushbu maqola 11 yoshli bolalar uchun moslashtirilgan futbol o'yinlari taktikasini joriy etish va amalga oshirish, yoshga mos taktikaning ahamiyatini, mahoratini rivojlantirish, jamoada ishlash va zavqlanishni, asosiy taktik tushunchalar, jumladan, shakllanish moslashuvchanligi, pozitsiyali o'yin va asosiy strategiyani amalga oshirish, murabbiylarga mashg'ulotlar va o'yinlarda taktikani samarali o'rgatish, yosh futbolchilarda ijobiy va rivojlantiruvchi futbol tajribasini shakllantirish bo'yicha amaliy tavsiyalar yoritib berilgan.

Kalit so'zlar: Futbol, yoshlar rivojlanishi, taktika, bolalar, murabbiylik, ko'nikmalarni rivojlantirish, jamoada ishlash.

Futbol taktikasi hatto yoshlar darajasida ham jamoaviy o'yinda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Biroq, 11 yoshli bolalar bilan taktikani amalga oshirish ularning rivojlanish bosqichini, kognitiv qobiliyatlarini va o'yindan zavqlanishini hisobga oladigan nuansli yondashuvni talab qiladi. Ushbu maqola murabbiylarga yoshga mos taktikalarni mashg'ulotlar va o'yinlar sozlamalariga kiritish va kiritish bo'yicha ko'rsatmalar berishga qaratilgan. Asosiy taktik tushunchalarga e'tibor qaratish va qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish orqali murabbiylar yosh o'yinchilarning o'yin haqidagi tushunchalarini rivojlantirishga yordam berishlari va futbolga bo'lgan muhabbatni kuchaytirishlari mumkin.

11 yoshli bolalarning kognitiv va jismoniy rivojlanishini va bu ularning taktik tushunchalarni tushunish qobiliyatiga qanday ta'sir qilishini muhokama qiling.

4-4-2 yoki 3-5-2 kabi oddiy shakllarni kiriting, har bir pozitsiyaning roli va mas'uliyatini ta'kidlang.

Pozitsion o'yin: O'yinchilarni pozitsion o'yin haqida, jumladan, kenglik, chuqurlik va qo'llab-quvvatlash kabi tushunchalarni o'rgating, maydonda samarali jamoani tashkil qilishni rag'batlantirish, to'pga egalik qilishda ham, to'pdan tashqarida ham jamoa shaklini saqlab qolish, shuningdek, o'yinning hujum va himoya bosqichlari o'rtasida o'tishni muhokama qiling.

Jismoniy tarbiya va sport sohasi samaradorligini oshirishda fiziologik, pedagogik-psixologik yondashuvlar va fanlararo integratsiyalashuv masalalari

Hujum qilish va burchaklarni himoya qilish, erkin zarbalar va to'pni to'plash uchun asosiy strategiyalar bilan tanishtiring, tashkilot va ijroni ta'kidlang.

O'yinchilarni turli xil taktik vaziyatlarga moslashishga va o'yinlarga moslashuvchanlikni namoyish etishga undash. O'yinchilarga o'yin vaziyatlarini baholash va taktik tanlov qilish imkoniyatini berish orqali qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiring.

Ijobiy mustahkamlash va o'yinchilar tanqiddan qo'rqmasdan taktika bilan tajriba o'tkazishdan zavqlanishlari mumkin bo'lgan qo'llab-quvvatlovchi o'quv muhitini yaratish muhimligini ta'kidlang.

- Maydonda to'g'ri joylashishni saqlash muhimligini ta'kidlang. O'yinchilarga masofani saqlash, o'tish chizig'ini yaratish va hujumda ham, himoyada ham jamoadoshlarini qo'llab-quvvatlashni o'rgating.

- O'yinchilarni to'pga egalik qilishda va himoyaga o'tishda jamoa shaklini saqlashga o'rgating. Ularni tartibli bo'lishga va birlik sifatida birgalikda ishlashga undash.

- To'plam bo'laklari : burchak to'plari, erkin zarbalar va to'pni to'plash uchun asosiy to'plam strategiyalari bilan tanishtiring. O'yinchilarni ushbu vaziyatlarda hujumda ham, himoyada ham o'z rollari va harakatlarini o'rgating.

- O'yinchilarni maydonda kenglik, chuqurlik va yordam yaratish kabi asosiy hujum tamoyillarini o'rgating. Ularni to'pni tez harakatlantirishga undash, raqib himoyasini yorib o'tish imkoniyatlarini izlash va kerak bo'lganda darvoza tomon zarbalar berish.

- O'yinchilarga asosiy himoya tamoyillarini o'rgating, masalan, raqibni belgilash, to'pni bosish va bo'sh joyni qoplash. Birlik sifatida himoya qilishda jamoaviy ish va muloqot muhimligini ta'kidlang.

- O'yinchilarni o'yin davomida turli taktik vaziyatlarga moslashishga undash. Ularni o'yindagi o'zgarishlarni tan olishga va shunga mos ravishda taktikalarini o'zgartirishga o'rgating.

- O'yinchilarga mashg'ulotlar va o'yinlarda taktik tanlov qilish imkoniyatini berish orqali qaror qabul qilish ko'nikmalarini rivojlantiring. Ularni tanqidiy fikrlashga va maydonda muammoni hal qilishga undash.

- O'yinchilar taktik tushunchalarni o'rganish va qo'llashda ularga ijobiy mustahkamlash va dalda berish. Ularning muvaffaqiyatlarini nishonlang va xatolardan o'rganish imkoniyati sifatida foydalaning.

Jismoniy tarbiya va sport sohasi samaradorligini oshirishda fiziologik, pedagogik-psixologik yondashuvlar va fanlararo integratsiyalashuv masalalari

Eng muhimi, o'yinchilarning o'yindan zavqlanishini va taktik tushunchalarni o'rganayotganda zavqlanishini ta'minlang. Mashg'ulotlarni qiziqarli va interaktiv o'tkazing va jamoaviy ish va sport mahoratining muhimligini ta'kidlang.

Murabbiylar ushbu asosiy taktika tamoyillarini qo'llab-quvvatlovchi va yoqimli muhitda joriy etish orqali 11 yoshli o'yinchilarning futbolga bo'lgan ishtiyoqini oshirishda o'yinni chuqur tushunishga yordam berishlari mumkin.

11 yoshli bolalar uchun futbol o'yinlari taktikasini amalga oshirish asosiy tushunchalarni o'rgatish va zavqlanish va rivojlanishni ta'minlash o'rtasidagi muvozanatni talab qiladi. Murabbiylar asosiy tuzilmalarni, pozitsion o'yinni va qo'llab-quvvatlovchi va qiziqarli tarzda o'yin strategiyalarini joriy qilish orqali yosh o'yinchilarga o'yinga bo'lgan muhabbatni uyg'otib, ularning taktik tushunchalarini rivojlantirishga yordam berishlari mumkin. Murabbiylar o'yinchilarning ehtiyojlari va qobiliyatlaridan kelib chiqqan holda o'z yondashuvlarini moslashtirishlari, mahoratni rivojlantirish va g'alaba qozongan o'yinlardan zavqlanishni birinchi o'ringa qo'yishlari juda muhimdir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Нуримов Р.И. Ёш футболчиларни техник ва тактик тайёрлаш. Ўқув тавсиянома. ЎзДЖТИ нашриёт-матбаа бўлими, 2005. 105 б.
2. Футбол: Программа футбольных академий, детско-юношеских спортивных школ, специализированных детско-юношеских школ олимпийского резерва и училищ олимпийского резерва /под общей редакцией д.п.н., профессора, заслуженного работника высшей школы РФ В.П.Губы.-М.: Человек, 2015.-208 с.
3. Makhmudovich, Gofurov Abdushokir, Irmatov Shavkat Anvarovich, and Inomov Fahriddin O'rmonovich. "Development of physical activity of students based on physical education and sports classes." INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 11.11 (2022): 135-141.
4. O'rmonjonovich, Inomov Faxriddin. "Problems of Development of Physical Culture and Sports after Independence." Central Asian Journal of Literature, Philosophy and Culture 3.12 (2022): 58-62.
5. Иномов, Фахриддин Ўрмонович. "Стратегия подач в современном настольном теннисе." Образование наука и инновационные идеи в мире 32.1 (2023): 47-50.
6. Веденина, О. А. "ИНТЕРЕС К САМОСТОЯТЕЛЬНЫМ ЗАНЯТИЯМ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРОЙ СТУДЕНТОВ РГППУ INTEREST TO

INDEPENDENT OCCUPATIONS PHYSICAL CULTURE OF STUDENTS RSPPU." ББК Ч404. 1я431 Н53 (2019): 203.

7. Arabboev, K. T., and E. Я. Михайлова. "ОБОСНОВАНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ОБУЧЕНИЯ СТУДЕНТОВ ФАКУЛЬТЕТА ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ПОСРЕДСТВОМ ТЕХНОЛОГИЙ ИНТЕГРИРОВАННОГО МОДУЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ." *Namangan davlat universiteti Ilmiy axborotnomasi* 7 (2023): 753-757.

8. Tokhirzhonovich, Arabboev Kakhramon. "The effect of physical activity on the body of schoolchildren in physical education lessons." *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal* 11.12 (2023): 112-115.

9. Arabboyev, Q. T. "O 'quv uslubiy majmua." (2021).

10. Tohirjonovich, Arabboyev Qahramon. "THE EFFECT OF PHYSICAL ACTIVITY OF DIFFERENT INTENSITY ON THE FEMALE ORGANISM." *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 12.12 (2023): 89-93.

11. Tohirjonovich, Arabboyev Qahramon. "THE ROLE OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN STUDENT ACTIVITY AND LIFESTYLE." *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 12.09 (2023): 58-63.

12. Murodova, Guli. "RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI DARS JARAYONIDA QO'LLASHDAGI SAMARASI." *ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ* (buxdu. uz) 19.19 (2022).

13. Муратова, Гулнара. "К вопросам нормирования нагрузок в зависимости от задач на уроках физического воспитания в общеобразовательной школе." *Наука и технология в современном мире* 2.16 (2023): 32-35.

14. Муратова, Гулнара Рашитовна. "Воспитание нравственных качеств учащейся молодёжи посредством занятий физической культурой и спортом." *International journal of advanced research in education, technology and management* 2.6 (2023).

15. Rashitovna, Muratova Gulnara. "The importance of developing a healthy lifestyle in primary school students." *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 12.09 (2023): 19-21.

16. Муратова, Гулнара Рашитовна. "ОПТИМИЗАЦИЯ ДВИГАТЕЛЬНОЙ АКТИВНОСТИ ШКОЛЬНИКОВ ПОСРЕДСТВОМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ

Jismoniy tarbiya va sport sohasi samaradorligini oshirishda fiziologik,
pedagogik-psixologik yondashuvlar va fanlararo integratsiyalashuv
masalalari

СОРЕВНОВАТЕЛЬНО-ИГРОВОГО МЕТОДА." Uzbek Scholar Journal 16 (2023): 176-179.

17. Mukhtarovna, Yuldasheva Jamilakhan, Melikhujayeva Noilakhan, and Mirzarahimova Muhtasarkhan. "THE PECULIARITY OF TAKING GYMNASTICS CLASSES WITH STUDENT GIRLS." INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 12.03 (2023): 47-51.

18. Умаров, Абдусамат, Зулхумор Умарова, and Мохира Алишерова. "ПОДВИЖНЫЕ ИГРЫ В ДОШКОЛЬНОМ ВОЗРАСТЕ." Theoretical aspects in the formation of pedagogical sciences 2.22 (2023): 102-106.

19. Дунаев, К. Ш., А. Умаров, and Ш. А. Арсланов. "Проблемы и перспективы спортизации физического воспитания школьников." ББК 75.1 А-43 Ответственный редактор (2021): 100.

20. Умаров, Абдусамат Абдумаликович, and Зулхумор Уринбаевна Умарова. "СПОРТ В СИСТЕМЕ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ ОБЩЕСТВА: ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЙ ПОДХОД." INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE" THE TIME OF SCIENTIFIC PROGRESS". Vol. 2. No. 2. 2023.

21. Назаров, А. Т., and А. А. Умаров. "Отношение к физической культуре и спорту студентов и школьников." Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук (2020): 130.

22. Abdumalikovich, Umarov Abdusamat. "Biomechanics Of Running Step Technique." INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH ISSN: 2277-3630 Impact factor: 7.429 11.11 (2022): 87-91.